

**І.Қабылов атындағы №12 ІТ- мектеп - лицейінің 2025 - 2026 оқу жылында жүргізілген
"Дифференциалды – диагностикалық сауалнама" әдістемесі бойынша
ХАТТАМА**

Сыныбы: 9 «В» сыныбы

Зерттеу әдісінің авторы, тақырыбы: "Дифференциалды – диагностикалық сауалнама" әдістемесі (Е.А.Климов).

Мақсаты: : Әдістеме арқылы Е.А.Климов классификациясымен сәйкестікте түрлі мамандықтарға сұрыптау.

Барлық оқушы саны: 26

Қатысқаны: 22

Қатыспағаны: 4

Жүргізілуі: жеке

Сауалнама жүргізілген күні: 17.12.2025ж

Нәтижесі: сандық және сапалық талдауы

№	Оқушының аты - жөні	I-T	II-T	III-A	IV-J	V-K	Мамандық типтері
1	А.А	0	1	1	0	0	Адам-техника, адам-адам
2	А.Е	1	4	5	4	0	Адам-адам
3	Б.Қ	Қатыспаған					
4	Б.Б	3	4	7	2	5	Адам-адам
5	Е.Н	1	3	2	4	0	Адам-белгілеу жүйесі
6	Ж.А	0	0	1	0	1	Адам-адам
7	И.Б	0	0	0	0	1	Адам-көркем бейне
8	К.Ж	4	5	3	5	2	Адам-техника, Адам-белгілеу жүйесі
9	К.А	0	2	2	1	4	Адам-көркем бейне
10	К.Қ	6	3	2	7	3	Адам-белгілеу жүйесі
11	Қ.Ж	0	7	1	3	4	Адам-техника
12	М.Р	7	3	6	4	2	Адам-табиғат, адам-техника
13	М.Н	3	0	6	7	3	Адам-белгілеу жүйесі
14	О.Р	0	0	1	0	0	Адам-адам
15	О.Ж	2	0	1	1	6	Адам-көркем бейне
16	О.К	Қатыспаған					
17	Р.Б	0	2	5	3	1	Адам-адам
18	С.Ә	0	7	1	3	4	Адам-табиғат
19	С.А	Қатыспаған					
20	Т.А	5	3	4	4	4	Адам-табиғат
21	Т.С	Қатыспаған					
22	Т.Т	1	1	4	0	2	Адам-адам
23	Т.Н	1	1	0	5	1	Адам-белгілеу жүйесі
24	Т.О	7	3	6	2	0	Адам-адам
25	Т.Н	7	4	6	3	0	Адам-табиғат
26	Ш.Н	2	0	2	1	0	Адам-табиғат, Адам-адам

Адам-табиғат. Мұнда тірі ағзалар, өсімдіктер, жануарлар мен биологиялық үрдістер еңбек объектісі болады. Бұған агрономия, жеміс, көкөніс және жүзім шаруашылығы, фермерлік іс, агроэкология, агрохимия және өсімдіктерді қорғау, балық тағамдары мен май технологиясы т.б. мамандықтар кіреді.

Адам-техника. Мұнда техникалық жүйелер, машиналар, аппараттар мен қондырғылар, материалдар мен энергия еңбек объектісі болады. Бұған байланыс желілері мен жалғау жүйелері, радиотехника, радиобайланыс, электромеханика, автоматика, телемеханика, металды қысыммен өңдеу т.б. мамандықтар кіреді.

Адам-адам. Адамдар, топтар, ұжымдар еңбек объектісі болады. Бұған емдеу ісі, педиатрия, медициналық-профилактикалық іс, стоматология, шығыс медицинасы, мейіркештік іс, формация, тарих және география мұғалімі, қазақ тілі мен әдебиет мұғалімі, музыка мұғалімі, педагог-психолог, заңгер, сатушы, тігінші, фотосуретші, кадрлар жөніндегі менеджер т.б. мамандықтар кіреді.

Адам-белгілеу жүйесі. Олардың еңбек объектісі шартты белгілер, шифрлар, кодтар, кестелер. Бұған экономикалық теория, статистика, маркетинг және коммерция, қаржы және несие, бухгалтерлік есеп және аудит, басқару мен ақпаратты өңдеудің компьютерлік жүйелері, қаржы агенті, корректор, биржа агенті, кеден ісі және т.б. мамандықтар.

Адам-көркем бейне. Бұл адамдар еңбек объектісі көркемдік бейнелер жасау, олардың рөлі, элементтері мен ерекшеліктері. Бұған музыкатану, аспапта орындаушылық, режиссер, хореография, сценария, композиция, операторлық өнер, кескіндеме, графика, мүсін өнері, өнертану, көркемдік өнер, дизайн, актерлік өнер, дирижерлау, эстрада өнері, зергер, суретші және т.б. мамандықтар кіреді.

Қорытынды: Климовтың дифференциалды диагностика сауалнамасының нәтижелері 9-сынып оқушыларының кәсіби қызығушылықтары мен бейімділіктерін анықтауға мүмкіндік берді. Сауалнама барысында оқушылардың әрқайсысында белгілі бір мамандыққа деген қызығушылықтың басым екені байқалды. Нәтижелер "Адам-табиғат, адам-техника, адам-адам, адам-белгілеу жүйесі, адам-көркем бейне" бағыттары бойынша әртүрлі деңгейде қалыптасқанын көрсетті.

Бұл көрсеткіштер оқушылардың болашақ мамандық таңдаудағы алғашқы бағдарын айқындап, өз қабілеттері мен қызығушылықтарын тереңірек тануға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, кейбір оқушыларда бірнеше бағыттың қатар көрінуі олардың бірнеше қабілеттерге ие екенін көрсетеді.

Жоғарыда көрсетілген қорытынды оқушылардың жеке жауаптарына сүйене отырып жасалды. Жауаптардың нақтылығы сауалнамаға қатысушылардың жауаптарды дұрыс белгілеуіне байланысты.

Ұсыныс:

1. Мамандықтар әлемімен танысу мақсатында кәсіптік бағдар беру кездесулеріне, ашық есік күндеріне қатыстыру.
2. Бірнеше бағытқа қызығушылық танытқан оқушыларға өз мүмкіндіктерін тәжірибе арқылы нақтылауға мүмкіндік беру.
3. Таңдалған бағытқа сәйкес факультативтерге, үйірмелерге және элективті курстарға қатысуын қолдау.

Педагог-психолог

Ф.Бимурзаева